

PERSEPSI PELAJAR UNIVERSITI TERHADAP FAKTOR YANG MEMPENGARUHI PLAGIAT MELALUI PENGGUNAAN TEKNOLOGI MAKLUMAT DAN KOMUNIKASI (TMK)

TAN TIEN CHEAT^{1*}, WAN ZAH WAN ALI² & HABSAB ISMAIL³

Abstrak. Plagiat atau ciplak merupakan satu tingkah laku yang dianggap tidak beretika dengan mengakui hasil karya orang lain sebagai hasil karya sendiri. Masalah ini bukanlah satu masalah yang baru dalam kalangan pelajar khususnya pelajar universiti. Bagaimanapun, akhir-akhir ini ia mula dipandang serius malah literatur menunjukkan bahawa ia ada perkaitan dengan peningkatan penggunaan internet. Oleh itu, satu kajian telah dilakukan bagi mengenal pasti persepsi pelajar universiti terhadap faktor yang mempengaruhi plagiat melalui penggunaan TMK. Lima faktor yang dikaji adalah kesedaran, sikap peribadi, kemudahan internet, keyakinan diri dan tekanan. Kajian ini turut meneliti perbezaan persepsi antara jantina, program pengajian dan purata nilai gred kumulatif (PNGK) terhadap faktor-faktor yang dikaji. Tiga ratus dua puluh tujuh pelajar universiti tempatan telah terlibat dalam kajian ini yang menggunakan kaedah tinjauan. Satu set soal selidik telah digunakan bagi mengumpulkan data dan ia dianalisis secara deskriptif dan inferensi. Hasil kajian menunjukkan bahawa faktor kemudahan internet ($\text{min} = 3.10$, $\text{SP} = 0.450$) merupakan faktor utama yang menyumbang kepada masalah plagiat melalui penggunaan TMK berbanding faktor-faktor lain. Dapatan analisis ujian-t pula menunjukkan bahawa faktor kesedaran ($t = -3.040$, $p < .05$), kemudahan internet ($t = -3.065$, $p < .05$) dan tekanan ($t = -2.267$, $p < .05$) mempunyai perbezaan yang signifikan antara pelajar lelaki berbanding pelajar perempuan.

Kata kunci: Plagiat; Faktor yang mempengaruhi plagiat; pelajar universiti

Abstract. Plagiarism or plagiarize were considered as an unethical behaviour by acknowledging other people work as own. This problem is not new problem for student in higher education and universities. However, recently it was seriously while the literature shows that its relevance to the increased use of the Internet. Therefore, a study was conducted to identify students' perceptions of factors affecting university plagiarism through the use of ICT. Five factors studied were awareness, attitudes, personal, internet, self-esteem and depression. The study also examines differences in perception between the gender, program of studying and a cumulative grade point average (CGPA) of the factors. Three hundred and twenty-seven students from local universities participated in this study using survey method. A set of questionnaires were used to collect data

¹⁻³ Jabatan Asas Pendidikan, Fakulti Pengajian Pendidikan, Universiti Putra Malaysia 43400, UPM Serdang Selangor

Corresponding author: ttcmei_2004@yahoo.com

and analyzing descriptive and inferential statistic. The study revealed that internet facilities (mean = 3.10, SD = 0.450) is a major factor contributing to the problem of plagiarism through the use of ICT compared to other factors. The findings of the t-test analysis showed that the awareness factor ($t = -3040$, $p < .05$), internet ($t = -3065$, $p < .05$) and pressure ($t = -2267$, $p < .05$) with the difference significant among male students than female students.

Keyword: Plagiarism; factor influenced plagiarism; university students

1.0 PENGENALAN

Plagiat atau ciplak merupakan satu tingkah laku yang tidak beretika iaitu mendakwa bahawa hasil karya pengarang lain merupakan karya sendiri. Kajian-kajian lalu oleh Hansen (2003) dan Wang (2008) mendapati bahawa tingkah laku ini bukan satu masalah baru. Malah masalah ini bertambah serius dengan penggunaan internet yang berleluasa (McKenzie, 1998; Scanlon & Neumann, 2002; Wang, 2008). Sudah menjadi kebiasaan bahawa kemudahan internet telah digunakan secara berleluasa oleh pelajar universiti dalam proses penyediaan dan perlaksanaan tugas ataupun kertas kerja penyelidikan kerana ruang lingkup informasi yang mudah dan meluas. Namun begitu, kelebihan kemudahan internet tersebut telah disalahgunakan apabila pelajar universiti mula meniru atau menggunapakai hasil karya pengarang lain tanpa menulis sumber rujukan asal atau tidak memberi pengiktirafan yang sepatutnya kepada penulis asal. Tingkah laku ini seolah-olah membawa konotasi bahawa nama pengarang asal tidak penting disebut dan sesuatu karya tidak perlu diketahui siapa tuannya.

Tingkah laku plagiat tersebut adalah tidak beretika dan ia juga salah dari segi undang-undang sepertimana yang telah disenaraikan dalam Undang-undang Malaysia (1987, hlm. 46), Akta Hak Cipta 1987, Seksyen 43 yang menyatakan bahawa:

Mana-mana orang yang melakukan kesalahan di bawah Akta ini atau mana-mana peraturan yang dibuat di bawahnya yang baginya tiada penalti khas diperuntukkan, apabila disabitkan boleh dikenakan denda tidak melebihi dua puluh lima ribu ringgit atau penjara bagi suatu tempoh tidak melebihi tiga tahun atau kedua-duanya.

Memandangkan Institusi Pengajian Tinggi (IPT) di Malaysia sedang berusaha menuju ke arah pembelajaran digital seperti *mobile learning*, *e learning* dan

video conference, maka isu plagiat melalui penggunaan Teknologi Maklumat dan Komunikasi (TMK) harus diberi perhatian yang sewajarnya agar ia tidak meningkat sejajar dengan peningkatan kegunaan TMK. Justeru itu, kajian ini dilaksanakan untuk mengenal pasti persepsi pelajar universiti terhadap faktor yang mempengaruhi plagiat melalui penggunaan TMK serta perbezaan persepsi pelajar universiti berasaskan jantina, program pengajian dan purata nilai gred kumulatif (PNGK) pelajar.

2.0 KERANGKA TEORITIKAL KAJIAN

Plagiat (*Plagiarism*) berasal daripada perkataan Latin iaitu *plagiarius* yang membawa maksud sebagai penculik atau perompak (Barnhart, 1988 dalam Park, 2003). Culwin dan Lancaster (2001) telah mendefinisikan plagiat sebagai “*Taking the words or ideas of another person and using them without proper acknowledgement.*” Dengan demikian, plagiat melalui penggunaan TMK merujuk kepada seseorang yang menggunakan hasil karya pengarang lain seperti karya sendiri melalui internet sepertimana yang telah didefinisikan oleh Hansen (2003) bahawa plagiat melalui penggunaan TMK adalah “... *purlouining someone else’s reportage or buying a prewritten term paper and turning it in as one’s own to copying a few sentences from a book or web site without citing the source.*”

Ho (2006) pula mendefinisikan plagiat melalui penggunaan TMK sebagai “... *copying from source without appropriate documentation, to subtle forms such as giving credit to their source, but the original author’s words are unencumbered by quotation marks or the paraphrasing closely resembles the original.*” Roberts (2008) pula menerangkan bahawa plagiat melalui penggunaan TMK adalah:

... *using someone else’s work, or ideas; second, that he or she does so without proper acknowledgement; and third, that mere paraphrasing or rephrasing of such work or ideas in no way mitigates the crime. ... purchasing an essay or a term paper from a “cheat” site on the Internet.*

Namun begitu, kajian ini mentakrifkan tingkah laku plagiat melalui penggunaan TMK sebagai tingkah laku seseorang yang menyalin dan menampal (*copy and paste*), memuat turun (*downloading*) artikel yang sedia ada dalam laman sesawang serta menggunakan idea pengarang lain tanpa menulis sumber rujukan asal.

Beberapa istilah telah digunakan dalam kajian ini iaitu kesedaran merujuk kepada kesedaran pelajar terhadap masalah plagiat melalui penggunaan TMK manakala sikap peribadi merujuk kepada sikap peribadi yang negatif seperti malas untuk melakukan tugas. Sementara itu, kemudahan internet telah merujuk kepada kemudahan internet yang disediakan dalam persekitaran pembelajaran dan kemudahan pelajar untuk mendapat maklumat melalui internet. Keyakinan diri pula merujuk kepada keupayaan pelajar dalam melakukan tugas yang diberikan manakala tekanan merujuk kepada tekanan dari segi kelemahan dalam pengurusan masa dan pengharapan yang tinggi daripada ahli keluarga.

Dalam meneliti masalah plagiat melalui penggunaan TMK, Introna *et al.* (2003), Dawson (2004), dan Devlin dan Gray (2007) mendapati bahawa kemudahan mengakses internet, kesedaran terhadap masalah plagiat, sikap malas, kurang keyakinan diri, lemah dalam bahasa Inggeris, lemah dalam pengurusan masa dan tekanan daripada ahli keluarga turut menjadi punca masalah plagiat. Bahkan faktor-faktor tersebut merupakan faktor asas dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK (Smith, Noorlaila Ghazali, & Siti Fatimah Noor Minhada, 2007).

Faktor kesedaran pelajar terhadap masalah plagiat melalui penggunaan TMK amat penting dalam masalah plagiat. Ini kerana, pelajar yang kurang kesedaran terhadap masalah plagiat akan menyebabkan mereka kurang memahami konsep ini sehingga mereka terjebak ke dalam masalah (Smith, *et al.*, 2007). Zuraina Ali, Hafizoah Kassim, Zarina Mohd Ali, Noor Raha Mohd Radzuan, dan Nor Yazid Khamis (2007) pula mendapati bahawa pelajar universiti terlibat dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK disebabkan mereka tidak sedar bahawa masalah plagiat merupakan satu masalah yang serius dan terdapat peraturan dan pengawalan yang telah ditetapkan oleh IPT terhadap masalah ini. Misalnya, pelajar menganggap bahawa masalah plagiat melalui penggunaan TMK bukanlah satu masalah yang serius. Apatah lagi apabila mereka mengetahui rakan lain yang terlibat dalam masalah ini tidak menerima sebarang hukuman daripada pengajar atas tingkah laku yang tidak beretika (Sisti, 2007).

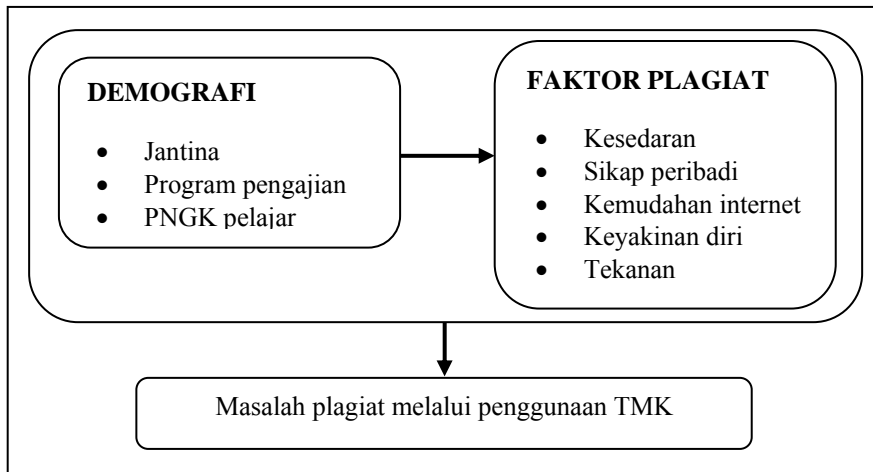
Seterusnya, faktor sikap peribadi dan tekanan juga menyebabkan pelajar terlibat dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK. Faktor tersebut amat berkait antara satu sama lain. Misalnya, sifat pelajar yang suka menangguhkan tugas biasanya akan memulakan tugas pada saat akhir, iaitu sehari sebelum penghantaran tugas (Noran Fauziah Yaakub, 2000). Dengan itu, mereka tidak mempunyai masa yang secukupnya untuk menyiapkan tugas tersebut. Selain

daripada itu, kelemahan dalam pengurusan masa turut menyebabkan mereka gagal membahagikan masa di antara tugas dengan aktiviti-aktiviti yang disertai (Wan Zah Wan Ali, *et al.*, 2008). Dalam keadaan yang terdesak, mereka akan berasa tertekan untuk menyiapkan tugas pada masa yang telah ditetapkan. Situasi seperti ini akan mendorong mereka memplagiat melalui penggunaan TMK.

Kelemahan dalam bahasa Inggeris turut menyebabkan pelajar terjerumus dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK (Introna, *et al.*, 2003). Hal ini kerana hampir semua maklumat yang disampaikan melalui internet adalah bahasa antarabangsa iaitu bahasa Inggeris. Maka ia akan menyebabkan pelajar sukar memahami maklumat yang hendak disampaikan oleh pengarang serta tidak dapat membina pernyataan sendiri walaupun mereka mengetahui bahawa tingkah laku memplagiat adalah tidak dibenarkan (Dawson, 2004) dalam bidang akademik. Kelemahan dalam bahasa Inggeris juga menyebabkan pelajar kurang berkeyakinan dalam melaksanakan tugas dan sekaligus mereka memplagiat.

Terdapat segelintir kajian lepas menunjukkan faktor demografi seperti jantina, program pengajian, dan PNGK pelajar telah mempengaruhi pelajar terlibat dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK (contohnya Belcheir, 2005; Park, 2003; Sheard, Markham, & Dick, 2003). Dari aspek jantina, Smith, *et al.* (2007) dan Arieff Salleh Rosman, Ahmad Mahyuddin Hassan, Azmi Shah Suratman, Mohd Nasir Ripin, dan Nurazmallail Marni (2008) mendapati pelajar lelaki lebih cenderung kepada masalah plagiat berbanding dengan pelajar perempuan. Manakala dari aspek program pengajian pula, pelajar beraliran sains lebih cenderung kepada masalah plagiat berbanding dengan pelajar beraliran sastera (Al-Qaisy, 2008). Kajian lepas juga menunjukkan pelajar yang mempunyai PNGK yang tinggi kurang memplagiat berbanding dengan pelajar yang mempunyai PNGK yang rendah (Straw, 2002).

Rajah 1 telah dibentuk berdasarkan laporan-kendiri (*self report*) oleh pelajar universiti daripada kajian lepas (Arieff Salleh Rosman, *et al.*, 2008; Belcheir, 2005; Smith, *et al.*, 2007; Szabo & Underwood, 2004). Namun begitu, kajian ini adalah berdasarkan kepada persepsi pelajar terhadap faktor-faktor yang mempengaruhi rakan lain terlibat dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK serta perbezaan persepsi pelajar dari segi jantina, program pengajian dan PNGK pelajar terhadap masalah plagiat melalui penggunaan TMK.

Rajah 1 Kerangka konseptual kajian

3.0 OBJEKTIF KAJIAN

Objektif khusus bagi kajian ini adalah seperti berikut:

- i. Mengenal pasti faktor yang mempengaruhi plagiat melalui penggunaan TMK.
- ii. Mengenal pasti sama ada terdapat perbezaan persepsi pelajar universiti terhadap faktor yang mempengaruhi plagiat melalui penggunaan TMK dari segi jantina, program pengajian dan PNGK pelajar.

3.1 Hipotesis Kajian

Berdasarkan objektif kajian kedua, hipotesis nul telah dibentuk untuk mengenal pasti sejauh mana perbezaan persepsi pelajar terhadap faktor yang mempengaruhi plagiat melalui penggunaan TMK dari segi jantina, program pengajian dan PNGK pelajar. Hipotesis tersebut adalah seperti berikut:

H_0 : Tidak wujud perbezaan persepsi pelajar yang signifikan daripada segi jantina bagi faktor kesedaran, sikap peribadi, kemudahan internet, keyakinan diri dan tekanan.

Ho₂: Tidak wujud perbezaan persepsi pelajar yang signifikan daripada segi program pengajian bagi faktor kesedaran, sikap peribadi, kemudahan internet, keyakinan diri dan tekanan.

Ho₃: Tidak wujud perbezaan persepsi pelajar yang signifikan dari PNGK pelajar bagi faktor kesedaran, sikap peribadi, kemudahan internet, keyakinan diri dan tekanan.

4.0 METODOLOGI KAJIAN

Kebanyakan kajian dalam negara (contohnya Arieff Salleh Rosman, *et al.*, 2008; Smith, *et al.*, 2007) mahupun luar negara (contohnya Belcheir, 2005; Szabo & Underwood, 2004) telah mengenal pasti masalah plagiat dalam kalangan pelajar universiti berdasarkan borang soal selidik secara lapor-kendiri (*self report*). Melalui kaedah ini, besar kemungkinan pelajar universiti akan menafikan tingkah laku sekiranya mereka telah memplagiat melalui penggunaan TMK (Yeo & Chien, 2005). Oleh itu, untuk mengatasi masalah sebegini, kajian ini telah dijalankan dengan mendapatkan persepsi pelajar terhadap rakan lain dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK. Ini kerana pelajar yang memplagiat akan menganggap rakan-rakan juga terlibat dalam perlakuan ini (Brimble & Stevenson-Clarke, 2005). Kajian kuantitatif ini dijalankan secara kaedah tinjauan. Soal selidik telah digunakan untuk mengumpul data daripada 327 orang pelajar Sarjana Muda Pendidikan di sebuah universiti tempatan. Pelajar tersebut dipilih disebabkan mereka merupakan seorang bakal guru, maka persepsi mereka terhadap masalah plagiat melalui penggunaan TMK amat penting agar masalah plagiat tidak bertambah serius pada masa akan datang.

4.1 Instrumen Kajian

Soal selidik kajian ini telah disediakan bagi mendapatkan persepsi pelajar terhadap rakan lain dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK. Item-item dalam borang soal selidik telah diadaptasi dan diubahsuai daripada Sheard, Markham, dan Dick (2003), Marshall dan Garry (2005), Akbulut, *et al.* (2008) dan Smith, *et al.* (2007). Soal selidik telah dibahagi kepada dua bahagian iaitu Bahagian A dan Bahagian B. Bahagian A merupakan maklumat peribadi

responden iaitu jantina, program pengajian dan PNGK mereka. Untuk program pengajian, pelajar telah dikategorikan kepada dua aliran iaitu aliran Sains dan aliran Sastera mengikut program yang telah diceburi. Aliran Sains terdiri daripada sains pertanian, sains rumah tangga, pendidikan jasmani dan teknologi maklumat manakala aliran Sastera pula terdiri daripada pengajaran bahasa Malaysia sebagai bahasa pertama, pengajaran bahasa Inggeris sebagai bahasa kedua, bimbingan dan kaunseling serta pendidikan moral.

Bahagian B pula terdiri daripada 34 item yang mengukur persepsi pelajar universiti terhadap faktor kesedaran, sikap peribadi, kemudahan internet, keyakinan diri dan tekanan. Skala Likert 4-mata telah digunakan dalam bahagian ini iaitu sangat tidak setuju (STS), tidak setuju (TS), setuju (S) dan sangat setuju (SS). Nilai pekali *Alpha Cronbach* bagi bahagian ini adalah $\alpha = 0.822$. Nilai ini telah menunjukkan kebolehpercayaan instrumen yang tinggi (Mohamad Najib Abdul Ghafar, 2003).

4.2 Analisis Data

Data yang diperoleh daripada soal selidik telah direkod dan dianalisis dengan menggunakan *Statistical Package for Science Social Version 17* (SPSS 17). Statistik deskriptif digunakan bagi melaporkan faktor kesedaran, sikap peribadi, kemudahan internet, keyakinan diri dan tekanan. Sementara itu, ujian-t dan ujian ANOVA turut digunakan untuk menguji hipotesis kajian ini. Ujian-t telah digunakan untuk mengenal pasti perbezaan persepsi pelajar yang signifikan daripada segi jantina dan program pengajian bagi faktor kesedaran, sikap peribadi, kemudahan internet, keyakinan diri dan tekanan. Manakala ANOVA pula digunakan untuk mengenal pasti perbezaan persepsi pelajar yang signifikan dari PNGK pelajar bagi faktor kesedaran, sikap peribadi, kemudahan internet, keyakinan diri dan tekanan.

Jadual 1 menunjukkan pengkelasan dan penentuan tahap skor min bagi pemboleh ubah yang diuji.

Sementara itu, ujian-t dan ujian ANOVA turut digunakan untuk menguji hipotesis kajian ini. Ujian-t telah digunakan untuk mengenal pasti perbezaan persepsi pelajar yang signifikan daripada segi jantina dan program pengajian bagi faktor kesedaran, sikap peribadi, kemudahan internet, keyakinan diri dan tekanan.

Manakala ANOVA pula digunakan untuk mengenal pasti perbezaan persepsi pelajar yang signifikan dari PNGK pelajar bagi faktor kesedaran, sikap peribadi, kemudahan internet, keyakinan diri dan tekanan.

Jadual 1 Pengkelasan dan penentuan tahap skor min

Pemboleh Ubah	Pengiraan Sela Kelas	Julat Skor Min	Tahap
Kesedaran			
Sikap peribadi		1.00 - 2.00	Rendah
Kemudahan internet	$\frac{4-1}{3}=1$	2.01 - 3.00	Sederhana
Keyakinan diri		3.01 - 4.00	Tinggi
Tekanan			

5.0 DAPATAN KAJIAN

5.1 Profil Responden

Jadual 2 memaparkan profil responden dari aspek jantina, program pengajian dan PNGK mereka. Berdasarkan Jadual 2, terdapat 27.8% (91 orang) pelajar lelaki dan 72.2% (236 orang) pelajar perempuan. Berdasarkan 327 orang pelajar, seramai 128 orang (39.1%) pelajar adalah beraliran Sains dan 199 orang (60.9%) pelajar adalah beraliran Sastera. Bagi PNGK pula, seramai 101 orang pelajar mempunyai PNGK antara 3.50 hingga 4.00, 182 orang pelajar mempunyai PNGK antara 3.00 hingga 3.49 dan 44 orang pelajar mempunyai PNGK antara 2.50 hingga 2.99.

5.2 Kesedaran

Faktor kesedaran merupakan faktor yang penting dalam membendung masalah plagiat melalui penggunaan TMK. Terdapat lima item telah disediakan untuk

mengukur kesedaran pelajar terhadap masalah plagiat melalui penggunaan TMK. Jadual 3 menunjukkan nilai skor min, sisihan piawai dan tahap bagi setiap item faktor kesedaran.

Berdasarkan Jadual 3, min keseluruhan bagi faktor kesedaran adalah 2.90 dan sisihan piawai adalah 0.517. Melalui analisis data bagi item tersebut, responden berpendapat bahawa keterlibatan dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK disebabkan mereka tidak tahu implikasi sebenar sekiranya mereka memplagiat melalui penggunaan TMK (skor = 3.03, SP = 0.673). Malah mereka menganggap plagiat melalui penggunaan TMK bukan satu masalah yang serius (min = 3.02, SP = 0.773). Selain itu, pelajar terlibat dalam masalah disebabkan mereka tidak tahu punca kepada tindakan plagiat melalui penggunaan TMK (min = 2.75, SP = 0.718) serta tidak sedar peraturan dan pengawalan yang ditetapkan oleh institusi pengajian tinggi terhadap perbuatan ini (skor = 2.79, SP = 0.771).

Jadual 2 Profil Responden

	Profil	Frekuensi	Peratus (%)
Jantina	Lelaki	91	27.8
	Perempuan	236	72.2
Program Pengajian	Aliran Sains	128	39.1
	Aliran Sastera	199	60.9
PNGK	3.50-4.00	101	30.9
	3.00-3.49	182	55.7
	2.50-2.99	44	13.4
	2.00-2.49	-	-
	<2.00	-	-
N=327			

Jadual 3 Min, sisihan piawai dan tahap bagi faktor kesedaran

Item	STS <i>f</i> (%)	TS <i>f</i> (%)	S <i>f</i> (%)	SS <i>f</i> (%)	Min	SP	Tahap
Bagi saya, pelajar yang memplagiat melalui penggunaan TMK disebabkan mereka _____							
tidak tahu apakah penyebab kepada tindakan memplagiat melalui penggunaan TMK.	19 (5.8)	79 (24.2)	195 (59.6)	34 (10.4)	2.75	0.718	Sederhana
fikir ia bukan satu masalah yang serius.	20 (6.1)	35 (10.7)	192 (58.7)	80 (24.5)	3.02	0.773	Tinggi
tidak sedar peraturan dan pengawalan yang ditetapkan oleh institusi universiti.	20 (6.1)	78 (23.9)	179 (54.7)	50 (15.3)	2.79	0.771	Sederhana
tidak tahu cara yang betul untuk menulis bahan rujukan atau memberi penghargaan kepada pengarang asal dalam penulisan mereka.	16 (4.9)	49 (15.0)	202 (61.8)	60 (18.3)	2.94	0.726	Sederhana
tidak tahu implikasi sebenar sekiranya mereka memplagiat melalui penggunaan TMK.	9 (2.8)	42 (12.8)	206 (63.0)	70 (21.4)	3.03	0.673	Tinggi
Min dan SP Keseluruhan					2.90	0.517	Sederhana
N = 327							

5.3 Sikap Peribadi

Sikap peribadi merupakan faktor dalaman yang mudah menyebabkan pelajar terlibat dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK. Terdapat sembilan item telah disediakan untuk mengukur sikap peribadi pelajar dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK. Jadual 4 menunjukkan nilai skor min, sisihan piawai dan penentuan tahap bagi sebahagian item faktor sikap peribadi.

Jadual 4 Min, sisihan piawai dan tahap bagi faktor sikap peribadi

Item	STS <i>f</i> (%)	TS <i>f</i> (%)	S <i>f</i> (%)	SS <i>f</i> (%)	Min	SP	Tahap
Bagi saya, pelajar yang memplagiat melalui penggunaan TMK disebabkan mereka _____							
tidak mempunyai keinginan untuk belajar.	62 (19.0)	145 (44.3)	95 (29.1)	25 (7.6)	2.25	0.851	Sederhana
tidak nampak keperluan sesuatu pengetahuan pada masa akan datang.	34 (10.4)	90 (27.5)	165 (50.5)	38 (11.6)	2.63	0.821	Sederhana
tidak minat topik yang diberikan.	16 (4.9)	86 (26.3)	177 (54.1)	48 (14.7)	2.79	0.749	Sederhana
malas untuk melakukan tugas.	18 (5.5)	44 (13.5)	157 (48.0)	108 (33.0)	3.09	0.824	Tinggi
suka membuat kerja pada saat akhir.	13 (4.0)	36 (11.0)	154 (47.1)	124 (37.9)	3.19	0.784	Tinggi
Min dan SP Keseluruhan					2.79	0.548	Sederhana
N = 327							

Berdasarkan Jadual 4, min keseluruhan bagi sikap peribadi adalah 2.79 dan sisihan piawai adalah 0.548. Dapatan kajian bahawa mendapati responden berpendapat bahawa pelajar terlibat dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK disebabkan sikap peribadi yang negatif seperti suka membuat kerja pada saat akhir (min = 3.19, SP = 0.784) dan malas untuk melakukan tugas (min = 3.09, SP = 0.824). Pada masa yang sama, pelajar terlibat dalam masalah plagiat disebabkan mereka tidak minat topik tugas yang diberikan (min = 2.79, SP = 0.749) serta tidak nampak keperluan sesuatu pengetahuan pada masa akan datang (min = 2.63, SP = 0.821). Di samping itu, pelajar yang tidak mempunyai keinginan untuk belajar juga akan menyebabkan mereka terlibat dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK (min = 2.25, SP = 0.851).

5.4 Kemudahan Internet

Melalui tinjauan lepas, kemudahan internet telah mempercepatkan pelajar memplagiat melalui penggunaan TMK. Dapatan kajian ini telah menunjukkan faktor kemudahan internet merupakan faktor yang penting dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK. Ia dapat dibuktikan dengan nilai skor min keseluruhan yang tinggi (min = 3.10, SP = 0.450) jika dibandingkan dengan faktor lain seperti kefahaman, kesedaran, sikap peribadi, keyakinan diri dan tekanan. Terdapat sembilan item yang telah disediakan bagi mengukur peranan kemudahan internet dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK. Jadual 5 menunjukkan nilai skor min, sisihan piawai dan tahap bagi sebahagian item faktor kemudahan internet.

Berdasarkan Jadual 5, responden berpendapat bahawa pelajar terlibat dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK disebabkan mereka merasakan salin dan tampal (*copy and paste*) daripada internet ke dalam pemprosesan kata (*word processing*) adalah mudah dan cepat (min = 3.20, SP = 0.638). Selain itu, mereka juga mendapati ia amat mudah untuk memuat turun (*download*) artikel daripada laman sesawang (min = 3.19, SP = 0.611) serta mudah untuk mengakses internet dalam persekitaran pembelajaran (min = 3.12, SP = 0.580). Di samping itu, pelajar terlibat dalam masalah plagiat disebabkan mereka mendapati TMK boleh melakukan apa yang mahu dilakukan (min = 2.96, SP = 0.610) dan mendapati berinteraksi dengan internet tidak banyak memerlukan usaha mental (min = 2.88, SP = 0.675).

5.5 Keyakinan Diri

Keyakinan diri merupakan faktor dalaman yang wujud dalam diri seseorang pelajar yang akan menyebabkan mereka terlibat dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK sepertimana dapatan kajian telah menunjukkan min keseluruhan faktor keyakinan diri adalah 2.84 dan SP adalah 0.607. Jadual 6 telah menunjukkan nilai skor min, sisihan piawai dan tahap bagi sebahagian item faktor keyakinan diri.

Jadual 5 Min, sisihan piawai dan tahap bagi faktor kemudahan internet

Item	STS <i>f</i> (%)	TS <i>f</i> (%)	S <i>f</i> (%)	SS <i>f</i> (%)	Min	SP	Tahap
Bagi saya, pelajar yang memplagiat melalui penggunaan TMK disebabkan mereka _____							
merasakan salin dan tampal (<i>copy and paste</i>) daripada internet ke dalam pemprosesan kata (<i>word processing</i>) adalah mudah dan cepat.	7 (2.1)	19 (5.8)	202 (61.8)	99 (30.3)	3.20	0.638	Tinggi
mendapati ia adalah mudah untuk muat turun (<i>download</i>) artikel daripada laman sesawang.	4 (1.2)	24 (7.3)	206 (63.0)	93 (28.4)	3.19	0.611	Tinggi
mendapati TMK boleh melakukan apa yang mahu dilakukan.	4 (1.2)	56 (17.1)	217 (66.4)	50 (15.3)	2.96	0.610	Sederhana
mendapati berinteraksi dengan internet tidak banyak memerlukan usaha mental.	8 (2.4)	72 (22.0)	198 (60.6)	49 (15.0)	2.88	0.675	Sederhana
mendapati mudah untuk mengakses internet dalam persekitaran pembelajaran.	3 (0.9)	29 (8.9)	222 (67.9)	73 (22.3)	3.12	0.580	Tinggi
Min dan SP Keseluruhan					3.10	0.450	Tinggi
N = 327							

Berdasarkan Jadual 6, responden berpendapat bahawa keterlibatan dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK disebabkan mereka merasa sukar bagi membina ayat atau klausa dalam bahasa Inggeris (min = 3.00, SP = 0.735). Selain itu, pelajar terlibat dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK disebabkan mereka tidak faham artikel dalam bahasa Inggeris (min = 2.95, SP = 0.780) serta

tidak boleh melakukan tugas yang berkualiti (min = 2.75, SP = 0.810). Di samping itu, responden juga berpendapat bahawa pelajar terlibat dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK disebabkan mereka lemah dalam penulisan (min = 2.78, SP = 0.755) dan tidak yakin dapat menyiapkan satu tugas dengan baik (min = 2.70, SP = 0.739).

Jadual 6 Min, sisihan piawai dan tahap bagi faktor keyakinan diri

Item	STS	TS	S	SS	Min	SP	Tahap
	<i>f</i> (%)	<i>f</i> (%)	<i>f</i> (%)	<i>f</i> (%)			
Bagi saya, pelajar yang memplagiat melalui penggunaan TMK disebabkan mereka_____							
tidak yakin dapat menyiapkan satu tugas dengan baik.	17 (5.2)	101 (30.9)	171 (52.3)	38 (11.6)	2.70	0.739	Sederhana
merasa sukar bagi membina pernyataan dalam bahasa Inggeris.	11 (3.4)	55 (16.8)	184 (56.3)	77 (23.5)	3.00	0.735	Tinggi
lemah dalam penulisan.	19 (5.8)	79 (24.2)	183 (56.0)	46 (14.1)	2.78	0.755	Sederhana
tidak faham artikel dalam bahasa Inggeris.	17 (5.2)	57 (17.4)	179 (54.7)	74 (22.6)	2.95	0.780	Sederhana
tidak boleh melakukan tugas yang berkualiti.	26 (8.0)	81 (24.8)	170 (52.0)	50 (15.3)	2.75	0.810	Sederhana
Min dan SP Keseluruhan					2.84	0.607	Sederhana
N = 327							

5.6 Tekanan

Tekanan merupakan faktor luaran yang menyebabkan pelajar terlibat dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK. Dalam kajian ini, tekanan merujuk kepada tekanan yang dihadapi oleh pelajar dari segi kelemahan pengurusan masa dan tekanan dari segi pengharapan yang tinggi daripada ahli keluarga. Terdapat enam item telah disediakan bagi mengukur tekanan yang dihadapi oleh apabila mereka terlibat dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK. Jadual 7

menunjukkan nilai skor min, sisihan piawai dan tahap bagi sebahagian item faktor tekanan.

Jadual 7 Min, sisihan piawai dan tahap bagi faktor tekanan

Item	STS <i>f</i> (%)	TS <i>f</i> (%)	S <i>f</i> (%)	SS <i>f</i> (%)	Min	SP	Tahap
Bagi saya, pelajar yang memplagiat melalui penggunaan TMK disebabkan mereka_____							
mempunyai masa yang terhad bagi menghabiskan tugasan.	17 (5.2)	68 (20.8)	181 (55.4)	61 (18.7)	2.87	0.767	Sederhana
mempunyai banyak tugasan perlu dilakukan dalam masa yang sama.	5 (1.5)	28 (8.6)	184 (56.3)	110 (33.6)	3.22	0.660	Tinggi
mempunyai terlalu banyak perkara lain (aktiviti dalam kampus atau luar kampus) dalam satu semester tertentu.	8 (2.4)	47 (14.4)	171 (52.3)	101 (30.9)	3.12	0.734	Tinggi
tidak memahami kehendak tugasan.	14 (4.3)	111 (33.9)	172 (52.6)	30 (9.2)	2.67	0.702	Sederhana
tekanan keluarga yang mengharapkan mereka memperoleh gred yang tinggi.	37 (11.3)	125 (38.2)	123 (37.6)	42 (12.8)	2.52	0.857	Sederhana
lemah dalam pengurusan masa.	13 (4.0)	63 (19.3)	169 (51.7)	82 (25.1)	2.98	0.777	Sederhana
Min dan SP Keseluruhan					2.89	0.513	Sederhana
N = 327							

Berdasarkan Jadual 7, didapati nilai skor min keseluruhan faktor tekanan adalah 2.89 dan sisihan piawai adalah 0.513. Hasil analisis menunjukkan bahawa responden berpendapat bahawa pelajar terlibat dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK disebabkan mereka mempunyai banyak tugasan yang perlu

dilakukan dalam masa yang sama (min = 3.22, SP = 0.660) dan mempunyai terlalu banyak perkara lain (aktiviti dalam kampus atau luar kampus) dalam satu semester tertentu (min = 3.12, SP = 0.734). Ini disebabkan mereka mempunyai kelemahan dalam pengurusan masa (min = 2.98, SP = 0.777). Selain itu, pelajar yang terlibat dalam masalah plagiat disebabkan mereka menghadapi tekanan keluarga yang mengharapkan mereka memperoleh gred yang tinggi (min = 2.52, SP = 0.857).

5.7 ANALISIS PERBEZAAN PERSEPSI PELAJAR DARI SEGI JANTINA BAGI FAKTOR KESEDARAN, SIKAP PERIBADI, KEMUDAHAN INTERNET, KEYAKINAN DIRI DAN TEKANAN

Bagi mengenal pasti perbezaan antara faktor yang mempengaruhi plagiat melalui penggunaan TMK dengan jantina, ujian-t untuk sampel-sampel bebas (*Independent Sample t test*) telah digunakan untuk penganalisisan.

Jadual 8 Ujian-t terhadap faktor yang mempengaruhi masalah plagiat melalui penggunaan TMK berasaskan jantina

Faktor	Jantina	Min	SP	t	Darjah Kebebasan (dk)	Sig. (2-hujung)
Kesedaran	Lelaki	2.75	0.631	-3.040	127.333	.003
	Perempuan	2.97	0.453			
Sikap Peribadi	Lelaki	2.72	0.642	-1.224	135.544	.223
	Perempuan	2.81	0.507			
Kemudahan Internet	Lelaki	2.98	0.509	-3.065	325	.002
	Perempuan	3.15	0.417			
Keyakinan Diri	Lelaki	2.81	0.635	-.545	325	.586
	Perempuan	2.85	0.597			

Tekanan	Lelaki	2.79	0.484	-2.267	325	.024
	Perempuan	2.94	0.520			
N = 327		n Lelaki = 91	n Perempuan = 236			

Berdasarkan Jadual 8, kajian mendapati terdapat perbezaan persepsi yang signifikan bagi faktor kesedaran [$t(127.333) = -3.040, p < .05$], kemudahan internet [$t(325) = -3.065, p < .05$] dan tekanan [$t(325) = -2.267, p < .05$] antara jantina iaitu pelajar lelaki dan pelajar perempuan.

5.8 ANALISIS PERBEZAAN PERSEPSI PELAJAR DARI SEGI PROGRAM PENGAJIAN BAGI FAKTOR KESEDARAN, SIKAP PERIBADI, KEMUDAHAN INTERNET, KEYAKINAN DIRI DAN TEKANAN

Bagi mengenal pasti perbezaan antara faktor yang mempengaruhi plagiat melalui penggunaan TMK dengan program pengajian, ujian-t untuk sampel-sampel bebas (*Independent Sample t test*) telah digunakan untuk penganalisan.

Berdasarkan Jadual 9, kajian mendapati tiada perbezaan yang signifikan antara faktor kesedaran, sikap peribadi, kemudahan internet, keyakinan diri dan tekanan antara program pengajian iaitu pelajar aliran sains dan pelajar aliran sastera.

5.9 ANALISIS PERBEZAAN PERSEPSI PELAJAR DARI SEGI PURATA NILAI GRED KUMULATIF (PNGK) BAGI FAKTOR KESEDARAN, SIKAP PERIBADI, KEMUDAHAN INTERNET, KEYAKINAN DIRI DAN TEKANAN

Bagi mengenal pasti perbezaan antara faktor yang mempengaruhi plagiat melalui penggunaan TMK dengan PNGK (pencapaian akademik), ujian ANOVA (*Analysis of Variances Test*) telah digunakan untuk penganalisan. Jadual 10 menunjukkan nilai skor min dan sisihan piawai PNGK pelajar manakala hasil dapatan ujian ANOVA telah dilaporkan dalam Jadual 11.

Jadual 9 Ujian-t terhadap faktor yang mempengaruhi masalah plagiat melalui penggunaan TMK berasaskan program pengajian

Faktor	Program Pengajian	Min	SP	t	Darjah Kebebasan (dk)	Sig. (2-hujung)																																											
Kesedaran	Aliran Sains	2.94	0.518	.896	325	.371																																											
	Aliran Sastera	2.88	0.517				Sikap Peribadi	Aliran Sains	2.73	0.520	-1.470	325	.142	Aliran Sastera	2.82	0.564	Kemudahan Internet	Aliran Sains	3.07	0.481	-.983	325	.326	Aliran Sastera	3.12	0.429	Keyakinan Diri	Aliran Sains	2.83	0.604	-.115	325	.908	Aliran Sastera	2.84	0.611	Tekanan	Aliran Sains	2.94	0.496	1.246	325	.214	Aliran Sastera	2.87	0.523	N = 327		<i>n</i> Aliran Sains = 128
Sikap Peribadi	Aliran Sains	2.73	0.520	-1.470	325	.142																																											
	Aliran Sastera	2.82	0.564				Kemudahan Internet	Aliran Sains	3.07	0.481	-.983	325	.326	Aliran Sastera	3.12	0.429	Keyakinan Diri	Aliran Sains	2.83	0.604	-.115	325	.908	Aliran Sastera	2.84	0.611	Tekanan	Aliran Sains	2.94	0.496	1.246	325	.214	Aliran Sastera	2.87	0.523	N = 327		<i>n</i> Aliran Sains = 128		<i>n</i> Aliran Sastera = 199								
Kemudahan Internet	Aliran Sains	3.07	0.481	-.983	325	.326																																											
	Aliran Sastera	3.12	0.429				Keyakinan Diri	Aliran Sains	2.83	0.604	-.115	325	.908	Aliran Sastera	2.84	0.611	Tekanan	Aliran Sains	2.94	0.496	1.246	325	.214	Aliran Sastera	2.87	0.523	N = 327		<i>n</i> Aliran Sains = 128		<i>n</i> Aliran Sastera = 199																		
Keyakinan Diri	Aliran Sains	2.83	0.604	-.115	325	.908																																											
	Aliran Sastera	2.84	0.611				Tekanan	Aliran Sains	2.94	0.496	1.246	325	.214	Aliran Sastera	2.87	0.523	N = 327		<i>n</i> Aliran Sains = 128		<i>n</i> Aliran Sastera = 199																												
Tekanan	Aliran Sains	2.94	0.496	1.246	325	.214																																											
	Aliran Sastera	2.87	0.523				N = 327		<i>n</i> Aliran Sains = 128		<i>n</i> Aliran Sastera = 199																																						
N = 327		<i>n</i> Aliran Sains = 128		<i>n</i> Aliran Sastera = 199																																													

Jadual 10 Min dan sisihan piawai PNGK pelajar

Faktor	PNGK	Min	SP
Kesedaran	3.50-4.00	2.97	0.463
	3.00-3.49	2.88	0.557
	2.50-2.99	2.84	0.451
Sikap Peribadi	3.50-4.00	2.85	0.552
	3.00-3.49	2.76	0.563
	2.50-2.99	2.78	0.475
Kemudahan Internet	3.50-4.00	3.16	0.441
	3.00-3.49	3.09	0.439
	2.50-2.99	3.05	0.512
Keyakinan Diri	3.50-4.00	2.79	0.668
	3.00-3.49	2.84	0.538
	2.50-2.99	2.93	0.556
Tekanan	3.50-4.00	2.81	0.592
	3.00-3.49	2.94	0.469
	2.50-2.99	2.91	0.479
N = 327 n 3.50-4.00 = 101 n 3.00-3.49 = 182 n 2.50-2.99 = 44			

Jadual 11 menunjukkan tiada perbezaan yang signifikan antara faktor kesedaran, sikap peribadi, kemudahan internet, keyakinan diri dan tekanan antara PNGK iaitu 3.50 hingga 4.00, 3.00 hingga 3.49 dan 2.50 hingga 2.99.

Jadual 11 Ujian-t terhadap faktor yang mempengaruhi masalah plagiat melalui penggunaan TMK berasaskan PNGK

Faktor		Hasil tambah kuasa dua	Darjah Kebebasan (dk)	Min kuasa dua	F	Sig.
Kesedaran	Antara Kumpulan	.793	2	.397	1.488	.227
	Dalam Kumpulan	86.391	324	.267		
Sikap Peribadi	Antara Kumpulan	.541	2	.270	.899	.408
	Dalam Kumpulan	97.455	324	.301		
Kemudahan Internet	Antara Kumpulan	.516	2	.258	1.274	.281
	Dalam Kumpulan	65.641	324	.203		
Keyakinan Diri	Antara Kumpulan	.582	2	.291	.788	.455
	Dalam Kumpulan	119.513	324	.369		
Tekanan	Antara Kumpulan	1.245	2	.622	2.382	.094
	Dalam Kumpulan	84.665	324	.261		
N = 327	n Aliran Sains = 128		n Aliran Sastera = 199			

6.0 PERBINCANGAN

Berdasarkan dapatan kajian, faktor kemudahan internet didapati berada pada tahap yang tinggi manakala faktor kesedaran, sikap peribadi, keyakinan diri dan tekanan berada pada tahap yang sederhana. Ini menunjukkan faktor kemudahan

internet merupakan faktor utama yang mempengaruhi pelajar terlibat dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK. Dapatan ini telah disokong oleh Wang (2008) yang menyatakan bahawa masalah plagiat telah bertambah serius dengan perkembangan internet. Namun, dapatan kajian ini didapati tidak selari dengan Smith *et al.* (2007) yang menyatakan bahawa kemudahan internet tidak menjadi punca utama kepada masalah plagiat melalui penggunaan TMK. Ini kerana, kefahaman pelajar terhadap konsep plagiat melalui penggunaan TMK dan sikap peribadi yang negatif lebih mempengaruhi masalah plagiat melalui penggunaan TMK. Misalnya, sekiranya pelajar memahami konsep sebenar plagiat melalui penggunaan TMK dan bersikap peribadi yang positif, maka mereka akan menggunakan maklumat dalam internet secara beretika.

Selain daripada faktor kemudahan internet, kajian ini juga mendapati bahawa kesedaran pelajar memainkan peranan yang penting dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK. Dapatan kajian ini selari dengan kajian Smith, *et al.* (2007) yang mendapati bahawa pelajar yang kurang kesedaran dan kurang pemahaman mengenai konsep plagiat melalui penggunaan TMK akan lebih terlibat dalam masalah plagiat. Misalnya, pelajar yang tidak faham konsep sebenar plagiat melalui penggunaan TMK akan menganggap bahawa segala maklumat yang didapati daripada internet adalah untuk kegunaan umum (*public domain*) (Introna, *et al.*, 2003). Tambah lagi ketidaksedaran pelajar terhadap masalah plagiat melalui penggunaan TMK menyebabkan mereka sering memuat turun (*download*), mengubahsuai dan mencetak artikel atau buku daripada laman sesawang dan mengaku sebagai hasil karya sendiri.

Dapatan kajian juga menunjukkan bahawa tekanan daripada ahli keluarga juga menyebabkan pelajar terlibat dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK. Dapatan ini telah disokong oleh Ercegovac dan Richardson Jr. (2004) yang menyatakan bahawa tekanan daripada ahli keluarga merupakan salah satu punca dalam masalah plagiat. Ia disebabkan pelajar risau gagal dalam pembelajaran serta mempunyai tekanan keluarga yang mengharap mereka memperoleh gred yang tinggi semasa menuntut dalam institusi pengajian tinggi. Maka, tekanan-tekanan tersebut yang dihadapi oleh pelajar telah menyebabkan mereka lebih cenderung kepada masalah plagiat melalui penggunaan TMK. Dengan itu, Jenkins dan Helmore (2006) menyimpulkan bahawa jika tekanan seseorang pelajar bertambah, maka pelajar akan lebih cenderung terlibat dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK.

Selain daripada mengenal pasti faktor-faktor yang mempengaruhi masalah plagiat melalui penggunaan TMK, kajian ini juga mengenal pasti perbezaan persepsi pelajar dari segi jantina, program pengajian dan PNGK pelajar terhadap faktor yang mempengaruhi masalah plagiat melalui penggunaan TMK. Berdasarkan dapatan kajian, wujud perbezaan persepsi antara pelajar lelaki dengan pelajar perempuan terhadap faktor kesedaran, kemudahan internet dan tekanan. Mereka berpendapat bahawa ketiga-tiga faktor ini memainkan peranan yang penting dalam masalah plagiat melalui penggunaan TMK.

7.0 KESIMPULAN

Secara keseluruhannya, kemudahan yang disediakan dalam internet telah banyak membantu guru dan pelajar dalam pengajaran dan pembelajaran di semua peringkat. Bagaimanapun, dapatan kajian ini telah menunjukkan bahawa kemudahan internet merupakan faktor utama yang mempengaruhi masalah plagiat melalui penggunaan TMK berkembang dengan serius. Dengan itu, kesan daripada isu plagiat akan menjejaskan integriti akademik di institusi pengajian tinggi malah ia juga menjejaskan nama baik sesebuah universiti. Setelah mengetahui faktor yang mempengaruhi masalah plagiat, maka pihak universiti dapat menyediakan bengkel atau seminar mengenai masalah plagiat melalui penggunaan TMK untuk pelajar universiti supaya mereka faham dan sedar terhadap masalah ini. Universiti tempatan juga dicadangkan menyediakan satu buku panduan yang lengkap mengenai masalah plagiat yang terkandung konsep sebenar plagiat melalui penggunaan TMK, cara untuk mengatasi masalah tersebut serta kesan sekiranya terlibat dalam masalah ini. Perisian seperti '*Turnitin.com*' juga dicadangkan dalam mengesan masalah plagiat.

PENGHARGAAN

Pengarang ingin merakamkan ribuan terima kasih kepada penyelidik yang membenarkan pengarang mengadaptasi dan mengubahsuai instrumen mereka dalam kajian ini. Tidak lupa juga buat semua pensyarah Fakulti Pengajian Pendidikan, Universiti Putra Malaysia (UPM) yang banyak memberikan ilmu dan panduan kepada pengarang semasa menulis artikel ini.

RUJUKAN

- [1] Akbulut, Y., Sendag, S., Birinci, G., Kilicer, K., Sahin, M. C., & Odabasi, H. F. (2008). Exploring The Types and Reasons of Internet-Triggered Academic Dishonesty Among Turkish Undergraduate Students: Development of Internet-Triggered Academic Dishonesty Scale (ITADS). *Computers & Education*. 51(1): 463-473. Retrieved from <http://www.sciencedirect.com/science/article/B6VCJ-4P8R7DK1/2/c010841e1b3f306fac2f77f7ba68c49>.
- [2] Al-Qaisy, L. M. 2008. Students' Attitudes Toward Cheat and Relation to Demographic Factors. *European Journal of Social Sciences*. 7(1): 140-146. Retrieved from http://www.eurojournals.com/ejss_7_1_12.pdf.
- [3] Arief Salleh Rosman, Ahmad Mahyuddin Hassan, Azmi Shah Suratman, Mohd Nasir Ripin, & Nurazmallail Marni. 2008. Persepsi Pelajar Universiti Teknologi Malaysia (UTM) Terhadap Plagiarisme. *Jurnal Teknologi*. 48(E): 1-14. Retrieved from <http://eprints.utm.my/8736/>.
- [4] Belcheir, M. J. 2005. Academic Dishonesty at Boise State University (Research Report). Boise: Boise State University, Office of Institutional Assessment.
- [5] Brimble, M., & Stevenson-Clarke, P. 2005. Perceptions of the Prevalence and Seriousness of Academic Dishonesty in Australian Universities. *Australian Educational Researcher*. 32(3): 19-44. Retrieved from <http://www.aare.edu.au/aer/online/50030b.pdf>.
- [6] Culwin, F., & Lancaster, T. 2001. Plagiarism Issues for Higher Education. *VINE*. 31(2): 36-41. Retrieved from <http://www.emeraldinsight.com/Insight/viewPDF.jsp?contentType=Article&Filename=html/Output/Published/EmeraldFullTextArticle/Pdf/2870310207.pdf>
- [7] Dawson, J. (2004, 9-10 February). *Plagiarism: What's really going on?* Paper Presented at the Seeking Educational Excellence. 13th Annual Teaching and Learning Forum, Perth: Murdoch University.
- [8] Devlin, M., & Gray, K. 2007. In Their Own Words: A Qualitative Study of the Reasons Australian University Students Plagiarize. *Higher Education Research & Development*. 26(2): 181-198. Retrieved from <http://www.informaworld.com/10.1080/07294360701310805>.
- [9] Ercegovic, Z., & Richardson, J. J. V. 2004. Academic dishonesty, Plagiarism Included, in the Digital Age: A Literature Review. *College & Research Libraries*. 301-318. Retrieved from <http://www.ftrf.org/ala/mgrps/divs/acrl/publications/crljournal/2004/jul/ercegovic.pdf>.
- [10] Hansen, B. 2003. Combating Plagiarism. *CQ Researcher*. 13(32): 773-796. Retrieved from <http://www.cqpress.com/docs/Combating%20Plagiarism.pdf>.
- [11] Ho, C. C. 2006. Are Undergraduates Able to Identify Instances of Plagiarism? *Journal of Language Studies*. (2): 55-62.
- [12] Introna, L., Hayes, N., Blair, L., & Wood, E. 2003. Cultural Attitudes Towards Plagiarism.. Lancaster: University of Lancaster. 1-57.
- [13] Jenkins, T., & Helmore, S. 2006. *Coursework for Cash: The Threat from on line Plagiarism*. Paper presented at the Higher Education Academy.
- [14] Marshall, S., & Garry, M. 2005. *How Well Do Students Really Understand Plagiarism*. Paper presented at the Proceedings of the 22nd annual conference of the Australasian Society for Computers in Learning in Tertiary Education (ASCILITE), Brisbane. http://www.ascilite.org.au/conferences/brisbane05/blogs/proceedings/52_Marshall.pdf.

- [15] McKenzie, J. 1998. The New Plagiarism: Seven Antidotes to Prevent Highway Robbery in an Electronic Age. *The Educational Technology Journal*. 7(8). Retrieved from <http://www.fno.org/may98/cov98may.html>.
- [16] Mohamad Najib Abdul Ghafar. 2003. *Reka Bentuk Tinjauan Soal Selidik Pendidikan*. Skudai: Penerbit Universiti Teknologi Malaysia.
- [17] Noran Fauziah Yaakub. 2000. Procrastination Among Students in Institutes of Higher Learning: Challenges for K-Economy Retrieved 1 April, 2009, from <http://mahdzan.com/papers/procrastinate/default.asp>.
- [18] Park, C. 2003) In Other (people's) Words: Plagiarism by University Students-literature and Lessons. *Assessment & Evaluation in Higher Education*. 28(5): 471-488. Retrieved from <http://www.informaworld.com/10.1080/02602930301677>.
- [19] Roberts, T. S. 2008. Student Plagiarism in an Online World: An Introduction. In T. S. Roberts (Ed.). *Student Plagiarism In An Online World: Problems And Solutions*. United State: Information Science Reference IGI Global. 1-9.
- [20] Scanlon, P. M., & Neumann, D. R. 2002. Internet Plagiarism Among College Students. *Journal of College Student Development*. 43(3): 374-385. Retrieved from <http://www4.ncsu.edu/~ladare/eac595/readings/scanlon-neumann.pdf>.
- [21] Sheard, J., Markham, S., & Dick, M. 2003. Investigating Differences in Cheating Behaviours of IT Undergraduate and Graduate Students: The Maturity and Motivation Factors. *Higher Education Research & Development*. 22(1): 91-108. Retrieved from <http://www.it.uu.se/edu/course/homepage/datadidaktik/ht07/teaching/Investigating%20Cheating%20HERD%202003.pdf>.
- [22] Sisti, D. A. 2007. How Do High School Students Justify Internet Plagiarism? *Ethics & Behavior*. 17(3): 215-231. Retrieved from <http://www.informaworld.com/10.1080/10508420701519163>.
- [23] Smith, M., Noorlaila Ghazali, & Siti Fatimah Noor Minhad. 2007. Attitudes Towards Plagiarism Among Undergraduate Accounting Students: Malaysian Evidence. *Asian Review of Accounting*, 15(2): 122-146. Retrieved from <http://www.emeraldinsight.com/Insight/viewPDF.jsp?contentType=Article&Filename=html/Output/Published/EmeraldFullTextArticle/Pdf/3410150202.pdf>.
- [24] Straw, D. (2002). The plagiarism of generation 'why not?'. *Community College Week*, 14(24), 4-7.
- [25] Szabo, A., & Underwood, J. 2004. Cybercheats: Is information and Communication Technology Fuelling Academic Dishonesty? *Active Learning in Higher Education*. 5(2): 180-199. Retrieved from <http://alh.sagepub.com/cgi/content/abstract/5/2/180> doi:10.1177/1469787404043815.
- [26] Undang-undang Malaysia. 1987. *Akta Hakcipta 1987 Akta 332*. Retrieved from <http://cmslib.uum.edu.my/psb/repositori/aktahakcipta1987.pdf>.
- [27] Wan Zah Wan Ali, Aida Suraya Md. Yunus, Ramlah Hamzah, Rosini Abu, Rohani Ahmad Tarmizi, Sharifah Md. Nor, *et al.* 2008. Kemahiran Pengurusan Masa dalam Kalangan Pelajar Institusi Pengajian Tinggi di Malaysia. In Tajularipin Sulaiman & Wan Zah Wan Ali (Eds.), *Memperkasakan PendidikanNegara: Isu dan Cabaran*. Serdang: Penerbit Universiti Putra Malaysia. 66-84
- [28] Wang, Y. M. 2008. University Student Online Plagiarism. *International Journal on E Learning*. 7(4): 743-757. Retrieved from <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=eric&AN=EJ810080&site=ehost-live>
http://www.edilib.org/index.cfm?fuseaction=Reader.ViewAbstract&paper_id=24455

- [29] Yeo, S., & Chien, R. 2005. *The Seriousness of Plagiarism Incidents: Making Consistent Decisions Across A University*. Curtin University of Technology, Australia. 21: 2007. Retrieved from http://wwwlib.newcastle.edu.au/conference/apeic/papers_pdf/yeo%20and%20chien.pdf.
- [30] Zuraina Ali, Hafizoah Kassim, Zarina Mohd Ali, Noor Raha Mohd Radzuan, & Nor Yazi Khamis. 2007. *Designing Standard Plagiarism Guidelines for Internet Materials*. Universiti Malaysia Pahang, Pahang.